

5 miejsce w rankingu dla Gminy Rytwiany

RANKING TYGODNIKA " WSPÓLNOTA"

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW ZAGRANICZNYCH PRZEZ SAMORZĄDY

5 MIEJSCE DLA GMINY RYTWIANY

Dzięki dotacjom z UE w Piasecznie przebudowano dwie oczyszczalnie ścieków i zbudowano setki kilometrów kanalizacji. Cały program pochłonął ok. 360 mln zł.

Korzystanie z pieniędzy unijnych przez JST jest coraz powszechniejsze. Pozostało już tylko 46 gmin, które nigdy nie miały w swoich budżetach środków zagranicznych. Niestety, w 2008 r. - podobnie jak rok wcześniej - ich wielkość w budżetach samorządowych zmniejszyła się, podobnie jak dominacja projektów inwestycyjnych. Pojawiły się za to nowe tendencje w strukturze branżowej. Najszybciej zyskujące na znaczeniu sektory to pomoc społeczna oraz kultura i kultura fizyczna. Oznacza to, że

fundusze unijne są bardziej dostępne bez względu na sektor gospodarki czy życia społecznego.

Na początek warto krótko przypomnieć zasady rankingu. Po pierwsze, odnoszą się one do wydatków już poniesionych i wykazanych w budżetach samorządów, a nie sum planowanych czy też przyznanych. Po drugie, obliczenia odnoszą się do całości projektów dofinansowywanych ze środków zagranicznych, a więc łącznie z wkładem własnym samorządów. Prezentujemy dwa wskaźniki: wielkość środków zagranicznych w przeliczeniu na jednego mieszkańca i wielkość środków przeznaczonych na inwestycje wspierane z pieniędzy zagranicznych jako procent całych wydatków majątkowych jednostki samorządowej.

CHYBA MAMY PROBLEM...

Kiedy w danych za rok 2007 zauważyłem „przerwaną tendencję” (polegającą na tym, że po latach dynamicznego wzrostu wielkość środków zagranicznych w budżetach samorządowych zmniejszyła się), wydawało się, że jest to tylko chwilowe odchylenie, wynikające z końca perspektywy 2004–2006 i powolnego startu środków z budżetu na lata 2007–2013. Dane za rok 2008 (por. rysunek 1) potwierdzają jednak to, co wiemy z gazet czy głośnych dyskusji polityków, że jest to problem bardziej długotrwały. Rok 2008 nie przyniósł znacznego ożywienia. Wręcz przeciwnie, jak pokazuje rysunek 1, wielkość środków zagranicznych spadła jeszcze bardziej. Biorąc pod uwagę inflację, była już tylko nieznacznie wyższa niż w roku 2005. Co więc

RYСУNEK 1.

cej, dostępne już dane za pierwszy kwartał 2009 roku także nie napawają optymizmem. Patrząc na pierwszy kwartał 2009 w porównaniu z pierwszym kwartałem 2008, wielkość środków unijnych w wydatkach budżetowych wzrosła (ponad dwukrotnie) w samorządach wojewódzkich i (minimalnie) w powiatach ziemskich. Ale w miastach na prawach powiatu i gminach mieliśmy do czynienia z dalszym spadkiem, w gminach wiejskich prawie dwukrotnym.

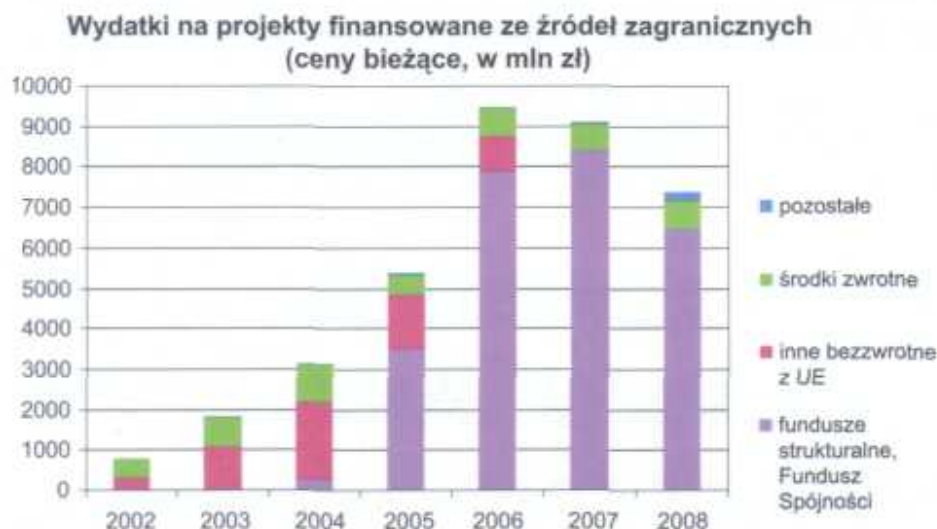
Oczywiście kiedyś tendencja ta się w końcu odwróci. Zarezerwowane w budżecie UE pieniądze będą wydawane szybciej. Ale żal lat straconych przez opóźnienia, pojawia się także pytanie, czy wystarczy czasu, by w pełni odrobić zaległości i wydać całe dostępne środki (a zwłaszcza wydać je z pożytkiem, na najlepsze możliwe projekty, a nie na „cokolwiek”, co pozwoli na uzyskanie ładnie wyglądających statystyk).

WOJEWÓDZTWA							
Wykorzystanie środków zagranicznych ogółem na 1 mieszkańca							
2003	2004	2005	2006	2007	2008	Województwo	zł na osobę
4	3	4	14	8	1	małopolskie	94,56
5	6	7	3	1	2	warmińsko-mazurskie	89,00
13	12	11	5	3	3	opolskie	88,36
14	8	6	9	6	4	dolnośląskie	77,76
12	16	13	4	7	5	podlaskie	75,31
3	1	12	7	5	6	świętokrzyskie	67,71
6	11	10	12	14	7	kujawsko-pomorskie	57,54
10	13	3	11	4	8	zachodniopomorskie	54,20
7	7	1	1	2	9	lubuskie	51,53
16	15	16	16	13	10	łódzkie	42,14
1	2	14	2	9	11	podkarpackie	40,99
15	10	2	6	10	12	wielkopolskie	37,53
2	5	8	8	11	13	lubelskie	36,89
8	9	5	10	15	14	pomorskie	33,02
9	14	15	15	16	15	mazowieckie	31,72
11	4	9	13	12	16	śląskie	26,53

WOJEWÓDZTWA							
Wydatki majątkowe ze środków zagranicznych jako % wydatków majątkowych ogółem							
2003	2004	2005	2006	2007	2008	Województwo	%
2	2	5	12	8	1	małopolskie	52,59
5	9	12	9	2	2	warmińsko-mazurskie	40,42
13	11	14	7	5	3	opolskie	40,03
15	15	1	6	4	4	dolnośląskie	37,57
12	16	9	4	9	5	podlaskie	26,57
7	13	7	14	14	6	kujawsko-pomorskie	24,48
14	10	15	13	13	7	łódzkie	18,57
8	12	2	2	3	8	lubuskie	17,48
16	7	3	3	7	9	wielkopolskie	11,85
11	6	13	15	10	10	śląskie	9,24
10	14	4	10	1	11	zachodniopomorskie	9,10
4	3	10	5	6	12	świętokrzyskie	7,91
3	4	6	8	12	13	lubelskie	5,56
6	15	16	16	16	14	mazowieckie	3,56
1	1	11	1	11	15	podkarpackie	2,69
9	8	8	11	15	16	pomorskie	2,62

Jeśli patrzymy na wielkość wydatków łącznie z polskim „wkładem własnym” (por. rysunek 2 na str. 48), tendencja spadkowa jest mniejsza, ale także zauważalna. Dane na rysunku 2 potwierdzają też tezę, że od kilku lat terminów „środki zagraniczne” i „środki unijne” możemy używać niemal zamiennie.

RYСУNEK 2.

JUŻ NIE TYLKO INWESTYCJE

W minionych latach przyzwyczailiśmy się, że środki zagraniczne to przede wszystkim nowe inwestycje. Tak jest nadal, ale ta dominacja była w 2008 roku znacznie mniejsza – już ponad jedna czwarta funduszy przeznaczona była na finansowanie projektów „miękkich”, pociągających za sobą wydatki bieżące, a nie majątkowe (por. tabela 1). Inwestycje nadal dominują w miastach na

TABELA 1. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach na projekty finansowane ze źródeł zagranicznych (w proc.)

	2004	2005	2006	2007	2008
Ogółem JST	92,8	82,3	84,6	82,7	74,5
Województwa	52,7	57,8	58,5	60,8	39,5
Powiaty	86,2	56,0	67,8	65,5	57,6
Miasta na prawach powiatu	97,2	94,6	95,4	95,8	93,7
Inne miasta	93,0	96,8	97,3	94,3	90,4
Gminy miejsko-wiejskie	99,0	98,4	97,2	92,7	86,5
Gminy wiejskie	99,2	97,6	95,6	87,8	65,5

prawach powiatu (94 proc.) i pozostałych miastach (90 proc.). Ale w samorządach wojewódzkich więcej jest projektów miękkich, które stanowią także ponad 40 proc. wydatków z funduszy unijnych w powiatach i gminach wiejskich.

MIASTA WOJEWÓDZKIE							
Wykorzystanie środków zagranicznych ogółem na 1 mieszkańca							
2003	2004	2005	2006	2007	2008	Miasto	zł na osobę
1	1	1	2	16	1	Katowice	586,09
	16	5	1	1	2	Opole	503,73
	9	4	5	5	3	Rzeszów	369,01
11	18	2	15	14	4	Zielona Góra	364,56
	3	3	3	4	5	Toruń	357,09
12	14	11	4	3	6	Poznań	335,75
14	13	14	6	11	7	Bydgoszcz	310,40
3	4	10	14	6	8	Kraków	261,09
6	10	18	16	17	9	Warszawa	232,47
4	12	17	9	2	10	Gdańsk	214,11
8	7	12	8	7	11	Wrocław	213,32
2	2	6	13	8	12	Olsztyn	191,50
13	6	8	10	12	13	Łódź	162,55
10	15	15	17	13	14	Białystok	148,79
5	5	9	18	9	15	Szczecin	142,16
9	8	16	11	15	16	Lublin	30,23
7	11	7	7	10	17	Gorzów Wlkp.	17,01
	17	13	12	18	18	Kielce	14,99

MIASTA WOJEWÓDZKIE							
Wydatki majątkowe ze środków zagranicznych jako % wydatków majątkowych ogółem							
2003	2004	2005	2006	2007	2008	Miasto	%
1	1	1	1	15	1	Katowice	61,70
	16	4	3	2	2	Opole	44,35
	8	7	4	5	3	Rzeszów	41,68
14	10	13	2	12	4	Bydgoszcz	34,91
4	5	10	13	6	5	Kraków	29,95
2	2	3	11	7	6	Olsztyn	29,12
	3	8	5	4	7	Toruń	28,81
12	12	12	6	3	8	Poznań	26,57
5	13	16	8	1	9	Gdańsk	21,88
13	6	9	9	13	10	Łódź	19,47
11	15	15	15	11	11	Białystok	19,22
6	11	18	18	16	12	Warszawa	18,42
3	4	2	16	8	13	Szczecin	17,49
9	9	11	12	10	14	Wrocław	11,96
10		6	17	18	15	Zielona Góra	4,46
7	7	14	10	14	16	Lublin	1,91
8	14	5	7	9	17	Gorzów Wlkp.	1,67
		17	14	17	18	Kielce	0,10

Zmianę tę odzwierciedla także rysunek 3 (na str. 50), pokazujący, że coraz mniejszą część wydatków inwestycyjnych samorządów stanowią projekty unijne. W gminach wiejskich w 2008 roku było to tylko 5 proc., a w powiatach niewiele więcej!

MIASTA NA PRAWACH POWIATU

Wykorzystanie środków zagranicznych ogółem na 1 mieszkańca

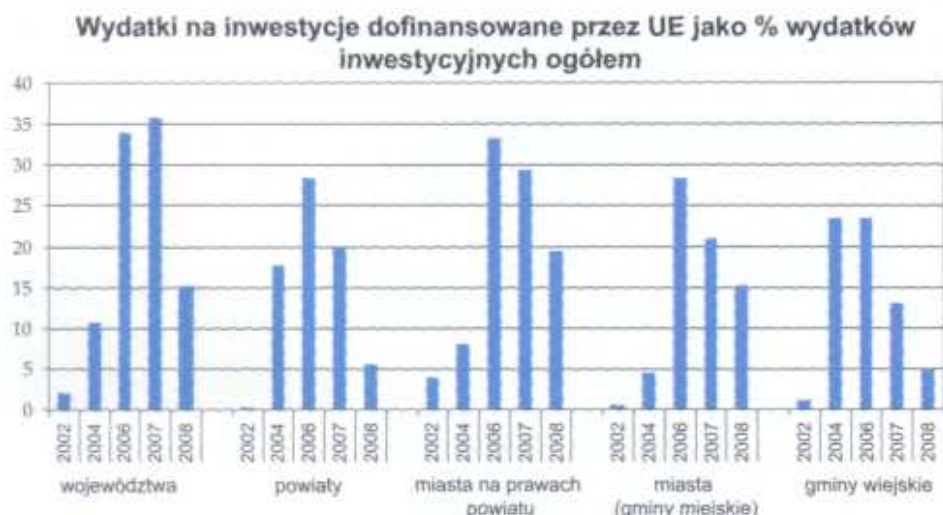
2003	2004	2005	2006	2007	2008	Miasto	zł na osobę
		22	12	5	1	Sopot	2703,34
19	12	28	15	4	2	Żory	1092,51
	9	20	34	21	3	Tychy	1045,03
5	3	2	2	2	4	Rybnik	929,17
3	8	5	6	3	5	Jelenia Góra	449,78
		13	19	46	6	Świnoujście	449,39
		39	23	18	7	Bytom	438,27
		37	40	30	8	Zabrze	425,02
15		30	14	8	9	Grudziądz	412,59
		38	35	20	10	Kalisz	363,15
14		16	8	9	11	Częstochowa	326,29
		29	20	11	12	Zamość	323,50
9		14	24	7	13	Gdynia	316,76
4	6	19	7	6	14	Ruda Śląska	304,81
	4	9	3	13	15	Krosno	294,94
		46	18	41	16	Tarnobrzeg	247,44
10	10	15	17	22	17	Piotrków Trybunalski	170,25
		43	45	23	18	Leszno	166,70
2	16	7	4	16	19	Elbląg	154,94
1	2	4	31	28	20	Bielsko-Biała	134,53
		36	33	24	21	Chorzów	104,90

MIASTA NA PRAWACH POWIATU

Wydatki majątkowe ze środków zagranicznych jako % wydatków majątkowych ogółem

2003	2004	2005	2006	2007		Miasto	%
	4	24	9	7	1	Bytom	71,03
6	3	4	4	2	2	Rybnik	69,97
	14	19	19	9	3	Żory	60,01
	6	14	36	24	4	Tychy	59,16
		32	13	13	5	Sopot	57,52
3	11	7	1	1	6	Jelenia Góra	55,20
13		17	6	5	7	Częstochowa	51,88
4	10	26	12	4	8	Ruda Śląska	47,70
		33	22	10	9	Zamość	42,88
		38	38	28	10	Zabrze	40,85
			15	40	11	Tarnobrzeg	39,53
		16	23	6	12	Gdynia	31,03
		39	39	25	13	Kalisz	30,59
		35	14	11	14	Grudziądz	30,22
8	15	13	18	20	15	Piotrków Trybunalski	27,85
				37	16	Świętochłowice	26,29
		20	28		17	Świnoujście	25,63
2		9	7	15	18	Elbląg	22,71
		30	31	12	19	Chorzów	22,04
	12	29	5	8	20	Sosnowiec	21,87
	7	15	8	18	21	Krosno	20,68

RYСУNEK 3.

Tę zmianę możemy interpretować na dwa sposoby. W zależności od tego, czy uważamy, że szklanka jest do połowy pusta, czy do połowy pełna, możemy mówić, że coraz lepiej wychodzi nam staranie o projekty miękkie albo że bardzo znaczne są opóźnienia w przygotowaniu i finansowaniu projektów inwestycyjnych. Niestety, porównywanie poszczególnych prezentowanych w tym komentarzu zestawień sugeruje, że prawdziwa jest raczej ta druga interpretacja.

NA JAKIE SEKTORY PŁYNĄ ŚRODKI?

Opisywane powyżej zmiany przekładają się na tendencje w strukturze branżowej wykorzystania środków (por. tabela 2). Przez długi czas zdecydowanie dominowały transport, gospodarka komunalna i rolnictwo (wraz z infrastrukturą terenów wiejskich). Po 2004 roku doszła jeszcze do tego oświata. Ale struktura wydatków w 2008 roku wygląda zupełnie inaczej. Dramatyczny jest zwłaszcza spadek udziału inwestycji transportowych, stwarzających naj-

ciąg dalszy na str. 52

TABELA 2. Wykorzystanie środków zagranicznych przez JST wg działów klasyfikacji budżetowej (2002–2008) (w proc.)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Transport	43	37	39	41	43	41	28
Gospodarka komunalna	26	28	23	24	19	19	26
Rolnictwo ⁽¹⁾	17	29	23	10	7	7	4
Oświata ⁽²⁾	2	1	7	11	8	11	6
Pozostałe	6	5	8	14	23	22	36 ⁽³⁾

⁽¹⁾ głównie infrastruktura wiejska

⁽²⁾ łącznie działy 730, 801, 854 i klasyfikacji budżetowej

⁽³⁾ w tym: pomoc społeczna 14,8 proc., kultura 5,3 proc., kultura fizyczna i sport 4,7 proc.

większe trudności, związane m.in. z wymogami w zakresie ochrony środowiska (i opóźnionym przyjęciem odpowiednich aktów prawnych przez polski parlament i rząd). Coraz mniej istotne są także inwestycje w dziale rolnictwo. Natomiast kategoria „pozostałe” w tabeli 2 obejmuje już ponad jedną trzecią wszystkich środków pochodzenia zagranicznego. Trzeba się więc przyjrzeć jej dokładniej. Okazuje się, że najszybciej zyskujące na znaczeniu sektory to pomoc społeczna (już prawie 15 proc. wydatków z funduszy zagranicznych w 2008 roku) oraz kultura i kultura fizyczna (po 5 proc.). Tak silna zmiana struktury branżowej jest zapewne przejściowa, wiąże się z opóźnieniami inwestycji. Ale pokazuje także, że fundusze unijne są coraz bardziej dostępne, bez względu na sektor gospodarki czy życia społecznego, jakim się zajmujemy.

MNIEJ ŚRODKÓW, ALE WIĘCEJ SAMORZĄDÓW...

Mimo że od dwóch lat środków unijnych w budżetach samorządowych jest mniej, to korzystanie z nich jest coraz powszechniejsze. W 2008 było niemal powszechne. Skorzystało z nich ponad 90 proc. miast, prawie 90 proc. gmin wiejskich i praktycznie wszystkie województwa, powiaty i miasta na prawach powiatu (por. tabela 3).

TABELA 3. Odsetek jednostek samorządowych korzystających ze środków zagranicznych w poszczególnych latach

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Województwa	100	100	100	100	100	100	100
Powiaty	29	64	88	99,7	99,7	100	99
Miasta na prawach powiatu	47	71	92	100	100	100	100
Gminy miejskie i miejsko-wiejskie	18	33	67	80	83	76	92
Gminy wiejskie	16	37	68	67	70	63	87

Czasami są to bardzo małe, miękkie projekty, ale szybko znikają „białe plamy” – samorzady, które nigdy nie miały w swoich budżetach środków zagranicznych. Jeszcze dwa lata temu naliczyłem ich ponad 200, a według statystyk obejmujących okres do 2008 roku zostało ich już tylko 46 (są to wyłącznie gminy). Najwięcej gmin, które przez całe ostatnie 5 lat (2004–2008) nie korzystały ze środków zagranicznych znajduje się w województwach: mazowieckim

TABELA 4. Największe wykorzystane środki zagraniczne (wraz z funduszami na współfinansowanie) w przeliczeniu na jednego mieszkańca (łącznie kwota w latach 2004–2008)

Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Miasta	Gminy wiejskie
Przasnyski 864	Sopot 4123	Jastarnia (pom.) 10164	Solec-Zdrój (św.) 5122
Wąbrzeski 759	Rybnik 3958	Łeba (pom.) 4997	Krośnice (dlnśl.) 5000
Bieszczadzki 685	Opole 2754	Łęknica (lubus.) 4443	Kije (św.) 4795
Złotoryjski 614	Jelenia Góra 2578	Niepołomice (mtp.) 4109	Kobyłanka (zpom.) 4658
Kamieński 570	Konin 2526	Piaseczno (maz.) 3994	Krzyszczycy (lub.) 4011
Olecki 542	Katowice 2456	Uniejów (ld.) 3831	Puńsk (podl.) 3565
Krasnostawski 506	Zory 2393	Karpacz (dlnśl.) 3808	Ślemień (śl.) 3502
Limanowski 488	Ruda Śląska 2049	Mszczonów (maz.) 2897	Czermichów (śl.) 3432
Siemiatycki 484	Toruń 1883	Olszyna (dlnśl.) 2826	Wiślica (św.) 3093
Leski 458	Krosno 1818	Świeradów (dlnśl.) 2656	Lubrza (lubus.) 3081

TABELA 5. Jednostki samorządowe wykazujące najmniejsze wykorzystane środki zagraniczne (wraz z funduszami na współfinansowanie) w przeliczeniu na jednego mieszkańca (łącznie kwota w latach 2004–2008)

Powiaty	Miasta na prawach powiatu	Miasta	Gminy wiejskie
Pruszkowski 3	Siedlce 50	46 gmin niekorzystających w ogóle ze środków zagranicznych	
Gostyniński 6	Siemianowice 129		
Zgierski 6	Świętochłowice 135		
Legionowski 9	Mysłowice 140		
Siedlecki 10	Dąbrowa Górnicza 141		
Opolski 14	Chełm 243		

(18 jednostek), łódzkim (9), wielkopolskim (7) i dolnośląskim (6). Z kolei nie ma ich wcale w regionach: lubelskim, opolskim, podkarpackim, śląskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim.

KTO NAJWIĘCEJ, A KTO NAJMNIĘJ SKORZYSTAŁ?

Nasz ranking obejmuje zawsze dane za ostatni rok. Pokazuje więc niedawną aktywność, ale w jakimś sensie jest mylący. Środki zagraniczne nie dopływają bowiem do poszczególnych samorządów jednolitym strumieniem. Zdarza się, że bardzo aktywna gmina czy powiat w danym roku nie wykazuje takich funduszy, bo poprzedni projekt właśnie się skończył, a kolejny jest dopiero w fazie przygotowania. Nawet wśród „liderów wykorzystania środków UE” możemy wskazać gminy, które w pojedynczym roku nie miały wcale środków zagranicznych. Dlatego równie ciekawe (a może nawet ciekawsze) jest spojrzenie obejmujące kilka lat. W tabelach 4 i 5 wskazane są samorzady, które wykazały się największą i najmniejszą skutecznością w pozyskiwaniu projektów zagranicznych w całym okresie od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (od 2004 r.). Jak widać, wśród tych najbardziej aktywnych znajdujemy nie tylko samorzady z czołowych miejsc tegorocznego rankingu. 10 championów było w stanie pozyskać w tym okresie nawet po cztery tysiące złotych w przeliczeniu na każdego mieszkańca!

Pozostaje obserwować dalsze tendencje w tym zakresie. Miejmy nadzieję, że sprawozdania za rok 2009 wykażą ponowny wzrost wielkości pozyskiwanych i wydatkowanych środków. ■

PAWEŁ SWIANIEWICZ

profesor Uniwersytetu
Warszawskiego, kierownik
Zakładu Rozwoju i Polityki
Lokalnej

MIASTA POWIATOWE
Wykorzystanie środków zagranicznych ogółem na 1 mieszkańca

2003	2004	2005	2006	2007	2008	Miasto	Województwo	zł na osobę
42	85		160	1	1	Piaszczno	mazowieckie	2939,51
68	104	63	146	9	2	Krasnystaw	lubelskie	1111,32
15	136	103	136	4	3	Pszczyna	śląskie	1092,33
57	73	140	70	5	4	Grodzisk Mazowiecki	mazowieckie	908,09
					5	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	851,96
		114	140	19	6	Zawiercie	śląskie	778,61
		163	183	7	7	Będzin	śląskie	734,45
10	2	3	9	11	8	Janów Lubelski	lubelskie	657,78
		146	144	21	9	Otwock	mazowieckie	635,37
22	12	93	41	60	10	Racibórz	śląskie	583,23
					11	Kolno	podlaskie	497,74

MIASTA POWIATOWE
Wydatki majątkowe ze środków zagranicznych jako % wydatków majątkowych ogółem

2003	2004	2005	2006	2007	2008	Miasto	Województwo	%
					1	Kolno	podlaskie	92,99
29	90	70	108	1	2	Pszczyna	śląskie	82,80
54	83		180	26	3	Piaszczno	mazowieckie	81,59
65	94	73	151	37	4	Krasnystaw	lubelskie	81,01
5	2	2	5	14	5	Janów Lubelski	lubelskie	81,00
		100	135	22	6	Zawiercie	śląskie	78,52
		158	179	12	7	Będzin	śląskie	75,12
		179	113	3	8	Otwock	mazowieckie	74,94
					9	Kętrzyn	warmińsko-mazurskie	74,24
60	12	42	7		10	Parczew	lubelskie	70,49
	76	86	34	32	11	Głubczyce	opolskie	63,64

MAŁE MIASTA

Wykorzystanie środków zagranicznych ogółem na 1 mieszkańca

2003	2004	2005	2006	2007	2008	Miasto	Województwo	zł na osobę
91		339	30	1	1	Jastarnia	pomorskie	6631,40
		366	384	136	2	Kobyłka	mazowieckie	2542,24
151	123	199	13	12	3	Szarnocin	łódzkie	1972,01
22	163	31	9	4	4	Niepołomice	małopolskie	1148,11
137	176	27	234	3	5	Mszczonów	mazowieckie	877,73
	173	245	50	30	6	Jedlina-Zdrój	dolnośląskie	828,08
			4	3	7	Karpacz	dolnośląskie	803,45
				9	8	Szczyrk	śląskie	776,48
	210	295	232	113	9	Bogatynia	dolnośląskie	768,59
16	347	244	220	187	10	Krynica-Zdrój	małopolskie	688,70
			435	271	11	Piłzno	podkarpackie	565,69
	376	43	21	22	12	Darłowo	zachodniopomorskie	558,01
	30	173	28	51	13	Dynów	podkarpackie	516,39
40	179	151	44	20	14	Karlino	zachodniopomorskie	505,94
	293	377	89	253	15	Połaniec	świętokrzyskie	493,54
130	168	156	74	28	16	Choroszcz	podlaskie	485,95
	374		382	14	17	Chocianów	dolnośląskie	477,80
7	152	387	364	26	18	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	405,10
	136	106	79	76	19	Ogrodzieniec	śląskie	398,56
		266	81	317	20	Ozorków	łódzkie	385,35
	370	293	126	36	21	Lądek-Zdrój	dolnośląskie	359,35
	149	91	31	8	22	Świerzawa	dolnośląskie	358,86
		332	155	386	23	Surąż	podlaskie	332,76
		271	114	15	24	Nowa Ruda	dolnośląskie	331,80
24	90	334	369	159	25	Lubraniec	kujawsko-pomorskie	319,50
			41	6	26	Cieszanów	podkarpackie	302,76
154	183	70	56	43	27	Kostrzyn nad Odrą	lubuskie	288,81
	221	90	123	120	28	Jedlicze	podkarpackie	287,05
50	184	236		346	29	Nowy Wiśnicz	małopolskie	285,00
	225	231	379	85	30	Wąchock	świętokrzyskie	284,71
	295	9	159	66	31	Dobczyce	małopolskie	274,24
	341	286	103	25	32	Stawa	lubuskie	258,23
	100	384	337	60	33	Kisielice	warmińsko-mazurskie	255,15
	296	209	272	11	34	Dobre Miasto	warmińsko-mazurskie	255,06
98	270	193	111	5	35	Zalewo	warmińsko-mazurskie	245,96
	46	411	280	226	36	Gofańcz	wielkopolskie	239,83
			144	23	37	Szczawno-Zdrój	dolnośląskie	232,04
	354	237	378	71	38	Ustroń	śląskie	227,22
	124	272	112	119	39	Górowo Iławeckie	warmińsko-mazurskie	218,23
132	44	80	88	110	40	Twardogóra	dolnośląskie	217,05
		330	244	315	41	Międzylesie	dolnośląskie	215,99
94	209	168	106	65	42	Supraśl	podlaskie	211,30

MAŁE MIASTA

Wykorzystanie środków zagranicznych ogółem na 1 mieszkańca

2003	2004	2005	2006	2007	2008	Miasto	Województwo	zł na osobę
91		339	30	1	1	Jastarnia	pomorskie	6631,40
		366	384	136	2	Kobyłka	mazowieckie	2542,24
151	123	199	13	12	3	Szamocin	łódzkie	1972,01
22	163	31	9	4	4	Niepołomice	małopolskie	1148,11
137	176	27	234	3	5	Mszczonów	mazowieckie	877,73
	173	245	50	30	6	Jedlina-Zdrój	dolnośląskie	828,08
			4	3	7	Karpacz	dolnośląskie	803,45
				9	8	Szczyrk	śląskie	776,48
	210	295	232	113	9	Bogatynia	dolnośląskie	768,59
16	347	244	220	187	10	Krynica-Zdrój	małopolskie	688,70
			435	271	11	Plizno	podkarpackie	565,69
	376	43	21	22	12	Darłowo	zachodniopomorskie	558,01
	30	173	28	51	13	Dynów	podkarpackie	516,39
40	179	151	44	20	14	Karlino	zachodniopomorskie	505,94
	293	377	89	253	15	Połaniec	świętokrzyskie	493,54
130	168	156	74	28	16	Choroszcz	podlaskie	485,95
	374		382	14	17	Chocianów	dolnośląskie	477,80
7	152	387	364	26	18	Rejowiec Fabryczny	lubelskie	405,10
	136	106	79	76	19	Ogrodzieniec	śląskie	398,56
		266	81	317	20	Ozorków	łódzkie	385,35
	370	293	125	36	21	Lądek-Zdrój	dolnośląskie	359,35
	149	91	31	8	22	Świerzawa	dolnośląskie	358,86
		332	155	386	23	Suraż	podlaskie	332,76
		271	114	15	24	Nowa Ruda	dolnośląskie	331,80
24	90	334	369	159	25	Lubraniec	kujawsko-pomorskie	319,50
			41	6	26	Cieszanów	podkarpackie	302,76
154	183	70	56	43	27	Kostrzyn nad Odrą	lubuskie	288,81
	221	90	123	120	28	Jedlicze	podkarpackie	287,05
50	184	236		346	29	Nowy Wiśnicz	małopolskie	285,00
	225	231	379	85	30	Wąchock	świętokrzyskie	284,71
	295	9	159	66	31	Dobczyce	małopolskie	274,24
	341	286	103	25	32	Sława	lubuskie	258,23
	100	384	337	60	33	Kisielice	warmińsko-mazurskie	255,15
	296	209	272	11	34	Dobre Miasto	warmińsko-mazurskie	255,06
98	270	193	111	5	35	Zalewo	warmińsko-mazurskie	245,96
	46	411	280	226	36	Gofańcz	wielkopolskie	239,83
			144	23	37	Szczawno-Zdrój	dolnośląskie	232,04
	354	237	378	71	38	Ustroń	śląskie	227,22
	124	272	112	119	39	Górowo-Itaweckie	warmińsko-mazurskie	218,23
132	44	80	88	110	40	Twardogóra	dolnośląskie	217,05
		330	244	315	41	Międzyziesie	dolnośląskie	215,99
94	209	168	106	65	42	Supraśl	podlaskie	211,30

MAŁE MIASTA
Wydatki majątkowe ze środków zagranicznych jako % wydatków majątkowych ogółem

2003	2004	2005	2006	2007	2008	Miasto	Województwo	%
141		300	75	30	1	Jastarnia	pomorskie	94,77
		304	353	96	2	Kobyłka	mazowieckie	94,41
	208	165	60	20	3	Jedlina-Zdrój	dolnośląskie	88,81
	186	114	96	11	4	Świerzawa	dolnośląskie	85,97
	75	158	12	35	5	Dynów	podkarpackie	84,11
166	229	94	282	34	6	Mszczonów	mazowieckie	77,80
			88	197	7	Boguszów-Gorce	dolnośląskie	77,40
157	193	227	112	40	8	Uniejów	łódzkie	77,34
99	227	166	46	53	9	Karlino	zachodniopomorskie	75,07
		221	68	240	10	Ozorków	łódzkie	69,02
				4	11	Szczyrk	śląskie	68,15
		7	23	12	12	Dartowo	zachodniopomorskie	67,30
76	200	102	31	23	13	Niepotomice	małopolskie	65,60
115	190	174	135	44	14	Choroszcz	podlaskie	65,23
	251	203	262	33	15	Dobre Miasto	warmińsko-mazurskie	65,01
16	171		22	154	16	Witnica	lubuskie	64,99
			358	56	17	Chocianów	dolnośląskie	63,77
			42		18	Frombork	warmińsko-mazurskie	63,10
	203	46	64	102	19	Jedlicze	podkarpackie	62,56

GMINY WIEJSKIE

Wykorzystanie środków zagranicznych ogółem na 1 mieszkańca

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Gmina	Województwo	zł na osobę
				147	413	1	Bolesław	małopolskie	1224,02
		1009	1000	1086	69	2	Jasło	podkarpackie	1092,86
			1025	7	1	3	Krośnice	dolnośląskie	1070,64
		420		431	30	4	Wietrzychowice	małopolskie	934,63
	415	782	161	635	594	5	Rytwlany	świętokrzyskie	803,72
	101	125	194	978	322	6	Ostrówek	lubelskie	785,13
		165	624	294	498	7	Małczyce	dolnośląskie	775,45
						8	Krempna	podkarpackie	746,50
			1013	827	904	9	Tarnowiec	podkarpackie	742,68
	247	74	487	541	47	10	Sawin	lubelskie	620,50
	468	230	45	152	2	11	Puńsk	podlaskie	590,08
	224	248	691	116	66	12	Wierzbica	lubelskie	551,54
	299	406	473	740	176	13	Czarna	podkarpackie	539,51
		722	588	195	64	14	Sulików	dolnośląskie	520,28
				245	332	15	Wielka Wieś	małopolskie	518,28
		409	794	206	83	16	Sokolniki	łódzkie	514,28
	24	290	54	416	49	17	Morawica	świętokrzyskie	510,49
				1090	122	18	Sękowa	małopolskie	485,61
58	278	662	394	199	134	19	Czeremcha	podlaskie	460,87
					299	20	Jarczów	lubelskie	449,92
	177	238	499	403	7	21	Biszczka	lubelskie	441,77
	159	30				22	Regnów	łódzkie	432,03
	45	748	779	240	290	23	Mogilany	małopolskie	393,34
	129	2	218	494	131	24	Krzyszczycy	lubuskie	390,94
	243	504	129	361	101	25	Jeżów	łódzkie	388,33
			973	931	33	26	Nowa Ruda	dolnośląskie	379,06
221		345	514	437	366	27	Szerzyny	podkarpackie	372,48
		561	797	785	54	28	Galewice	łódzkie	367,92
	88	707	43	41	42	29	Rutka-Tartak	podlaskie	367,30
	117			219	552	30	Lipce Reymontowskie	łódzkie	354,02
218			720	808	190	31	Wądroże Wielkie	dolnośląskie	349,59
		448	949	975	182	32	Dębowiec	podkarpackie	341,43
	296	612	294	276	502	33	Żyraków	podkarpackie	338,28
	416	809		649	28	34	Mierzęcice	śląskie	337,83
		107	133	1	50	35	Kije	świętokrzyskie	331,04
		1077	533	489	103	36	Dębica	podkarpackie	327,681
	494	913	301	1095	87	37	Dopiewo	wielkopolskie	319,59
161	284	129	415		117	38	Gołuchów	wielkopolskie	316,36
		797	1056		311	39	Skotyszyn	podkarpackie	312,24
		671	969	150	237	40	Chmielno	pomorskie	308,07
	214	444	908	51	635	41	Dobra	małopolskie	307,06
	66	565	171	132	169	42	Tymbark	małopolskie	300,30
						43	Mędrzechów	małopolskie	298,48
	575	999	34	782	125	44	Celestynów	mazowieckie	289,49
35	9	167	339	198	151	45	Gródek nad Dunajcem	małopolskie	287,30

GMINY WIEJSKIE
Wydatki majątkowe ze środków zagranicznych jako % wydatków majątkowych ogółem

2006	2007	2008	Gmina	Województwo	%
490	507	1	Siemiatycze	podlaskie	94,76
376	441	2	Tarnowiec	podkarpackie	93,16
41	315	3	Bolesław	małopolskie	90,53
12	8	4	Sarnaki	mazowieckie	89,93
716	22	5	Sadowie	świętokrzyskie	86,80
882	41	6	Jasło	podkarpackie	84,02
	114	7	Wądroże Wielkie	dolnośląskie	82,64
164	6	8	Puńsk	podlaskie	82,08
291	275	9	Malczyce	dolnośląskie	81,74
804	108	10	Celestynów	mazowieckie	78,99
	393	11	Jarczów	lubelskie	75,06
230	47	12	Sawin	lubelskie	73,87
130	102	13	Sokolniki	tódzkie	73,53
328	42	14	Wietrzychowice	małopolskie	72,03
179	332	15	Lipce Reymontowskie	tódzkie	71,42
		16	Krempna	podkarpackie	70,44
206	52	17	Czeremcha	podlaskie	69,80
865	166	18	Wołyń	lubelskie	68,93
371	458	19	Rytwiany	świętokrzyskie	68,78
280	32	20	Mierzęcice	śląskie	68,59
419	146	21	Krzeszyce	lubuskie	67,59
		22	Regnów	tódzkie	66,65
		23	Świdwin	zachodniopomorskie	66,29
466	242	24	Sypniewo	mazowieckie	65,76
320	428	25	Żyraków	podkarpackie	65,62
852	277	26	Ostrówek	lubelskie	63,95
276	56	27	Biszczka	lubelskie	63,56
65	381	28	Dubienka	lubelskie	61,61
672	159	29	Czarna	podkarpackie	61,26
69	13	30	Wierzbica	lubelskie	59,92
263		31	Czarnocin	świętokrzyskie	59,04
23		32	Solec-Zdrój	świętokrzyskie	58,42
53	43	33	Krośnice	dolnośląskie	57,64
902	509	34	Boguty-Planki	mazowieckie	56,26
316	4	35	Bojadła	lubuskie	56,01
505	403	36	Trzcianne	podlaskie	55,55
112	5	37	Rutka-Tartak	podlaskie	54,93
256	421	38	Osiek Jasielski	podkarpackie	54,80
639	154	39	Morawica	świętokrzyskie	53,96
91	465	40	Młodzieszyn	mazowieckie	53,33
		41	Mędrzechów	małopolskie	53,31
	107	42	Sękowa	małopolskie	50,77
125	454	43	Dobra	małopolskie	50,42
824	80	44	Nowa Ruda	dolnośląskie	50,27
	270	45	Skolyszyn	podkarpackie	49,86
343	295	46	Nawojowa	małopolskie	49,80

POWIATY

Wykorzystanie środków zagranicznych ogółem na 1 mieszkańca

2006	2007	2008	Powiat	Województwo	zł na osobę
120	98	1	buski	świętokrzyskie	162,45
4	25	2	przasnyski	mazowieckie	151,61
11	26	3	kamiński	zachodniopomorskie	150,45
55	18	4	siemiatycki	podlaskie	143,49
34	8	5	limanowski	małopolskie	120,9
21	79	6	włodawski	lubelskie	112,43
96	62	7	ropczycko-sędziszowski	podkarpackie	110,87
56	124	8	opolski	lubelskie	96,63
289	198	9	piaseczyński	mazowieckie	94,37
139	70	10	brzeski	małopolskie	90,03
268	206	11	suski	małopolskie	87,21
83	77	12	chełmski	lubelskie	84,28
106	17	13	namysłowski	opolskie	81,51
132	137	14	częstochowski	śląskie	80,53
161	130	15	starachowicki	świętokrzyskie	79,37
240	120	16	sandomierski	świętokrzyskie	77,51
172	78	17	przeworski	podkarpackie	66,55
70	71	18	pajęczański	tódzkie	65,07
204	122	19	tatrzański	małopolskie	61,45
73	265	20	dąbrowski	małopolskie	60,69
230	248	21	szymborski	mazowieckie	60,22
98	102	22	sulęciński	lubuskie	58,56
191	11	23	chełmiński	kujawsko-pomorskie	54,64
296	60	24	tomaszowski	tódzkie	53,92
208	294	25	dzierżoniowski	dolnośląskie	53,53
245	84	26	świdwiński	zachodniopomorskie	52,04
26	35	27	górowski	dolnośląskie	52
109	121	28	gorlicki	małopolskie	51,5
135	21	29	białski	lubelskie	51,1
127	133	30	mielecki	podkarpackie	49,42
15	2	31	olecki	warmińsko-mazurskie	46,85
189	115	32	jeleniogórski	dolnośląskie	46,32
125	110	33	żywiecki	śląskie	44,01
32	66	34	jarosławski	podkarpackie	43,84
168	47	35	nowosądecki	małopolskie	41,75
97	36	36	suwański	podlaskie	41,3
214	99	37	stuski	wielkopolskie	39,3
151	135	38	janowski	lubelskie	37,42
22	27	39	lubaczowski	podkarpackie	37,06
257	94	40	hrubieszowski	lubelskie	36,78
53	4	41	węgorzewski	warmińsko-mazurskie	35,45
181	245	42	goleniowski	zachodniopomorskie	34,61
259	180	43	drawski	zachodniopomorskie	34,3
103	272	44	jędrzejowski	świętokrzyskie	32,49
100	104	45	bartoszycki	warmińsko-mazurskie	32,29
187	44	46	legnicki	dolnośląskie	31,81

POWIATY					
Wydatki majątkowe ze środków zagranicznych jako % wydatków majątkowych ogółem					
2006	2007	2008	Powiat	Województwo	%
32	1	1	chełmski	lubelskie	85,43
15	62	2	włodawski	lubelskie	78,24
40	67	3	opolski	lubelskie	77,07
117	39	4	siemiatycki	podlaskie	73,94
138	97	5	buski	świętokrzyskie	71,39
116		6	dzierzoniowski	dolnośląskie	66,51
198		7	bartoszycki	warmińsko-mazurskie	63,79
139	48	8	jeleniogórski	dolnośląskie	63,74
96	27	9	pajęczański	tódzkie	62,39
54	36	10	limanowski	małopolskie	61,69
84	55	11	ropczycko-sędziszowski	podkarpackie	60,88
180	14	12	białski	lubelskie	59,09
102		13	dąbrowski	małopolskie	58,71
162	46	14	brzeski	małopolskie	58,52
131	34	15	nowosądecki	małopolskie	57,14
9	57	16	kamieński	zachodniopomorskie	56,16
229	37	17	tomaszowski	tódzkie	53,36
204	173	18	suski	małopolskie	52,94
	22	19	hrubieszowski	lubelskie	50,87
30	63	20	przasnyski	mazowieckie	48,04
233	121	21	sandomierski	świętokrzyskie	44,43
144	107	22	żywiecki	śląskie	43,85
205	170	23	piaseczyński	mazowieckie	43,76
188	109	24	tatrzański	małopolskie	43,03
		25	sztyfowiecki	mazowieckie	40,22
167	153	26	starachowicki	świętokrzyskie	39,53
158	129	27	janowski	lubelskie	38,75
226	100	28	ślupecki	wielkopolskie	38,12
227	61	29	sulęciński	lubuskie	36,31

Źródło: Pismo Samorządu Terytorialnego "Wspólnota" nr 37/939 z dnia 12 września 2009r.

